

تعریف واژگان و مفاهیم

۱- داده: داده‌ها جنبه‌هایی از واقعیت‌های عینی و مجرد پدیده‌ها هستند و آنها را نمی‌توان به تنهایی به موضوع خاص تصمیم‌سازی هدف‌دار مربوط دانست. داده‌ها خود فاقد معنی قابل استفاده بوده و تنها بخشی از واقعیت را نشان می‌دهند.

۲- اطلاعات: اطلاعات، داده‌های پردازش شده‌اند که هدفدار و به منظور استفاده خاصی تنظیم شده‌اند و حاوی نوع خاصی از معنا و پیام می‌باشند. اطلاعات عموماً جنبه تحلیلی داشته و متضمن آگاهی بوده و آشکارکننده ارتباط میان کمیت‌ها و متغیرها و تغییردهنده استنباط اولیه هستند و توانمندی جهت شکل دادن بینش، طرز تفکر، نگرش و دید دریافت‌کننده اطلاعات را دارند.

۳- علم: علم چارچوب اطلاعات منظم است که در بردارنده اصول، نظریه‌ها و قوانین مرتبط است و فرآیندی تصور می‌شود که در آن چارچوب عمومی و قوانین مورد پذیرش قرار می‌گیرد و برای پیشبرد فناوری استفاده می‌شود. علم، رفتار پدیده‌ها را تبیین کرده و می‌تواند وقایع آتی آنها را در چارچوب نظریه‌ها پیش‌بینی کند. قانون‌های علمی قضایایی کلی هستند که روابط کمی یا کیفی تقسیمات مختلف را بیان می‌کنند.

۴- دانش: دانش، وسیع‌تر و غنی‌تر از داده‌ها و اطلاعات است. دانش مجموعه‌ای سیال از علم، تجربیات، ارزش‌ها، اطلاعات جهت داده شده (که درکی ایجاد کند) و نگرش‌های کارشناسی نظام یافته است که چارچوبی برای ارزشیابی و بهره‌گیری از تجربیات، تجزیه و تحلیل رویدادها، اطلاعات جدید و نحوه روبرو شدن با وقایع به دست می‌دهد.

هریک از همکاران در وزارت نیرو در مجموعه ذینفعان، در تخصص خود به مجموعه‌ای از تجربیات و دانش منحصر به خود یا بدست آمده از سایرین (که امکان ارائه دانش قابل استفاده را ندارند) البته به عنوان منبع

مورد اشاره خواهند بود) رسیده اند که از آن برای انجام وظایف روزمره خود بهره می گیرند. از این پس این مجموعه را دانش می نامیم.

۵- انواع دانش

دانش مشهود: این دانش مجموعه ای است از فرآیندها و روشهای کاری، آئین نامه ها، دستورالعملها، شیوه های مکتوب و پایگاه های اطلاعاتی سازمان یافته، طراحی های انجام شده، نقشه های دانش موضوعی خاص، یادداشت های دستی تنظیم شده اشخاص مختلف، گزارشها، کتاب ها و اسناد تهیه شده و در دسترس هستند که هر خواننده مجاز، در صورت دسترسی، با مطالعه آن ها می تواند با مجموعه این موارد آشنایی پیدا نماید.

دانش نامشهود: این دانش، مجموعه ای از دانش کسب شده است که تجلی نیافته و به صورت نظری و فکری است، جنبه نهفته دارد و دیگران از آن ها چندان اطلاعی ندارند. این نوع دانش، از طریق به کارگیری روشهای ارتباطی در چارچوب ارزشهای بالای انسانی، مشارکت در دانش، تدوین و برقراری روابط استاد - شاگردی، توسعه فضای صمیمی در روابط کاری، برقراری پیوند جوانترها- مسن ترها، و با روش همگونی ویدئویی به شکل کارگروهی و آموزشهای توأم نظری - عملی، به صورتی مجازی قابل انتقال است.

۶- مدیریت دانش (KM): شامل خلق دانش، کسب دانش، ذخیره سازی دانش، انتشار و به اشتراک گذاری دانش و بالاخره به کارگیری دانش است. وزارت نیرو باید به خوبی بتواند دانش مورد نیاز خود را شناسایی کند، در صورت لزوم، آن را خلق کند، یا اینکه از منابع دانش خارج از سازمان کسب نماید و سپس این دانش را تسهیم نموده و به کار گیرد یا در اختیار نیازمندان به آن قرار دهد.

۷- تیم مدیریت دانش (KMT)¹: این تیم متشکل از مدیر عالی، مدیران گروه های پژوهشی، مدیر برنامه ریزی و مشاوران متخصص در موضوع مدیریت دانش می باشد که اهداف و وظایف زیر را دنبال می نمایند:

۸- مدیر ارشد دانش (CKO)²: در این مسئولیت، نقش ها، وظایف و راهکارهای آماده سازی، هدایت و ترویج یادگیری سازمانی دنبال می شود. عهده دار این سمت می تواند از میان رؤسای ارشد اطلاع رسانی، ریاست دوایر منابع انسانی و برنامه ریزی و رهبری واحدهای تحقیقاتی، عملیاتی انتخاب گردد.

۹- مدیر ارشد یادگیری (CLO)³: از جمله مسئولیت های کلیدی در سازمان یادگیرنده، مدیر ارشد یادگیری است. با توجه به نقش CLO در شناسایی نیازهای آموزشی و خلاءهای اطلاعاتی سازمان و توانایی وی در تغییر فرهنگ سازمانی و گسترش ارتباطات، مدیر ارشد یادگیری در تعامل با مدیر ارشد دانش قادر است در نیل به سازمانی دانش مدار موثر باشد.

۱۰- مهندس دانش (KE)⁴: این افراد کارشناسان و متخصصانی هستند که مدرسان سازمان در بکارگیری و به روز رسانی سامانه های تبادل دانش می باشند و از طرق مختلف، مستقیم یا غیرمستقیم، مجازی یا واقعی به ثبت، تدوین، نگارش و ذخیره سازی دانش می پردازند.

۱۱- خبره (EXPERT): کارشناسان و متخصصانی که در موضوع های دانشی خود برتری دارند و دارای تجارب کافی در آن زمینه می باشند به عنوان خبره ی آن موضوع دانشی شناخته می شوند. این افراد در ارزیابی و اعتباردهی دانش ها نقش مهمی را ایفا می کنند. سازمان باید روش های معتبری را جهت تشخیص و شناسایی خبرگان اتخاذ نماید.

---

¹ Knowledge Management Team

² Chief Knowledge Officer

³ Chief Learning Officer

⁴ Knowledge Engineer

۱۲- دانشکار (KNOWLEDGE WORKER): به کلیه پرسنل سازمان که در موضوع های تخصصی مرتبط با فعالیتهای سازمان کار می کنند و با دانش های گوناگونی سر و کار دارند اطلاق می شود. این افراد دانش خود را از طریق پایگاه مدیریت دانش استفاده از تکنیک ها و روش های ارتباطی مدیریت دانش در اختیار دیگر کارکنان می گذارند و از دانش های ارائه شده در پایگاه دانش برای انجام بهتر کارهای خود استفاده می کنند.

۱۳- سامانه جامع مدیریت دانش: سامانه نرم افزاری تحت وب می باشد که تماما بر اساس فرآیند های مدیریت دانش و با بهره گیری از دستاورد های جدید نرم افزاری، طراحی و تنظیم گردیده است.

۱۴- ذینفعان: عبارت از کلیه کارکنان وزارت نیرو و زیر مجموعه های وابسته به آن و مشاوران، پیمانکاران و کاربران سامانه های آب و برق که هر یک به طریقی از آب و برق منتفع شده یا به آن انتفاعی می رسانند و یا در معرض اثرات بخش آب و برق هستند.